

Մեր, եկեղեցական դասուն և թրքահայ ժողովուրդի որդիական խոր ցավակցությունները և աղոթքը՝ հանգուցյալ Հայրապետի հոգվո խաղաղության: «Տէ՛ր, զեկեղեցի քո անշարժ պահեա»: Ամեն:

ԳԱՐԵԳԻՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԳԱԶԱՆՃՅԱՆ
ՊԱՏՐԻԱՐԷ Կ. ՊՈԼՍՈ ՀԱՅՈՑ

Երևան, 19 օգոստոս 1994 թ.

ՔՈՒՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԻ ԵՎ ՕՏԱՐ ԿՐՈՆՆԵՐԻ ՊԵՏԵՐԻՑ

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌԻ ԴԻՎԱՆԱՊԵՏ
ԳԵՐԱՇՆՈՐՀ Տ. ՆԵՐՍԵՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՊՈԶԱՊԱԼՅԱՆԻՆ

Ս. Էջմիածին

Այս պահին, երբ մեծ Կաթողիկոս Վազգեն Առաջինը, իր ժողովրդին մատուցած երկարատև և բեղմնավոր ծառայությունից հետո բաժանվում է մեզանից՝ մտնելու համար երկնավոր Հոր տունը, ցանկանում եմ հայտնել Ձերդ Գերաշնորհության, ինչպես և ձեր Եկեղեցու բոլոր անդամներին իմ խորագգաց վիշտը: Աղոթում եմ Տիրոջը, որ ընդունի նրան խաղաղության և լույսի իր հավերժական օթևանում:

ՊԱՊ ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ-ՊՈՂՈՍ ԵՐԿՐՈՐԴ

Վատիկան, 19 օգոստոս 1994 թ.

* * *

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ ԴԻՎԱՆԱՊԵՏ
ԳԵՐԱՇՆՈՐՀ Տ. ՆԵՐՍԵՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻՆ

Ս. Էջմիածին

Խոր վշտով ընդունեցինք Ծայրագույն Պատրիարք և Կաթողիկոս, ձեր Եկեղեցու մեծ առաջնորդ Վազգեն Առաջինի մահվան լուրը:

Որբացած Հայ Առաքելական Եկեղեցուն Ձեր Սրբազնության միջոցով հայտնում եմք Տիեզերական Պատրիարքության և անձամբ Մեր ցավակցությունները՝ աղոթելով, որ կյանքի և մահվան Տերը Մեր ննջեցյալ Եղբոր հոգուն հանգստություն տա արդարների և հանգուցյալների երկրում: Թող Աստված օգնի ձեզ՝ արժանի հաջորդ ընտրելու գործում:

Տեղեկացնում եմք նաև, որ Կաթողիկոսի հուղարկավորության արարողությանը ներկա է լինելու Շվեյցարիայի մեր արքեպիսկոպոս Դամասկինոսը:

Ցավակցում ենք Ձեզ և եպիսկոպոսական դասի Ձեր եղբայրներին, ձեր Եկեղեցու սգակիր հոգևորականությանը և ողջ հավատացյալներին:

ԲԱՐԹՈՂՈՄԵՈՍ

ՀՈՒՆԱՅ ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ՊԱՏՐԻԱՐԺ

Ֆանար, 24 օգոստոս 1994 թ.

* * *

Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ ԳԵՐԱԳՈՒՅՆ ՀՈԳԵՎՈՐ ԽՈՐՀՐԴԻՆ

Ս. Էջմիածին

Սիրելի եղբայրներ, մեծ վշտով ընդունեցինք Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Տ. Տ. Վազգեն Առաջինի մահվան լուրը: Ցավակցում ենք Հայ Առաքելական Եկեղեցուն, որը կորցրեց չորս տասնամյակներից ի վեր իրեն կառավարող իր իմաստուն և շնորհալի ղեկավարին:

Իր գործունեության ողջ ընթացքում նա պահպանեց և զարգացրեց Հայ Առաքելական և Ռուս Ուղղափառ Եկեղեցու եղբայրական կապերը: Նրա պայծառ հիշատակը մենք միշտ կպահենք մեր սրտերում:

Աղոթում ենք ողորմած Աստծուն, որպեսզի հանգստություն ուղարկի ննջեցյալին:

ԱԼԵՔՍԻ Բ

ՄՈՍԿՎԱՅԻ ԵՎ ՀԱՄԱՅՆ ՌՈՒՍԻՈ ՊԱՏՐԻԱՐԺ

Մոսկվա, 18 օգոստոս 1994 թ.

* * *

Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ ԳԵՐԱԳՈՒՅՆ ՀՈԳԵՎՈՐ ԽՈՐՀՐԴԻՆ

Ս. Էջմիածին

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Տ. Տ. Վազգեն Ա-ի մահվան լուրը մեծ ցավ պատճառեց մեզ: Մոտ 39 տարի շարունակ նա ղեկավարում էր Հայ Առաքելական Եկեղեցին խոհեմությամբ և խորաթափանցությամբ: Գերագույն հանույք ստացա նրա հետ ունեցած իմ հանդիպումից անցյալ տարի Էջմիածնում:

Խնդրում եմ հաղորդել իմ ցավակցությունները և աղոթքները Հայ Առաքելական Եկեղեցու բոլոր անդամներին:

ԶՈՐԶ ԿԱՐԵՅ

ԱՆԳԼԻԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ՊԵՏ,
ՔԵՆԹՐԲԵՐԻԻ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Լոնդոն, 19 օգոստոս 1994 թ.

* * *

Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ ԳԵՐԱԳՈՒՅՆ ՀՈԳԵՎՈՐ ԽՈՐՀՐԴԻՆ

Ս. Էջմիածին

Խորապես ցավում եմ Հայ Առաքելական Եկեղեցու մեծ առաջնորդի և իմ թանկագին ընկերոջ մահվան առթիվ: Նրա սրբակյաց վարքը և հյուրընկալությունը Աստծուն մոտ կանգնած և նրա բոլոր գավակներին սիրող անձնավորության հատկանիշներ էին: Նա նվիրեց իր կյանքը աշխարհով մեկ սփռված հայորդիների համար Աստծու կամքը կատարելու սուրբ գործին: Կինս և ես աղոթում ենք նրա և հավատացյալ Հայաստանի համար:

ԼՈՐԴ ՌՈՔԵՐՏ ՌԱՆՍԻ

ՔԵՆԹՐԲԵՐԻԻ ՆԱԽԿԻՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Լոնդոն, 19 օգոստոս 1994 թ.

* * *

ՄԱՅՐ ԱԹՈՒԻ ԴԻՎԱՆԱՊԵՏ

ԳԵՐԱՇՆՈՐՀ Տ. ՆԵՐՍԵՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՊՈԶԱՊԱԼՅԱՆԻՆ

Ս. Էջմիածին

Արտահայտելով Մեր խորագգաց վիշտը Նորին Սրբություն Վազգեն Առաջինի վախճանման առթիվ՝ հղում ենք Մեր անկեղծ ցավակցությունները և ջերմորեն աղոթում Աստծուն, որ հանգուցյալ Կաթողիկոսի հոգուն շնորհի հավիտենական հանգիստ, իսկ Ձեզ՝ մխիթարություն, իմաստություն՝ քաջաբար աշխատելու ի բարգավաճումն և հառաջդիմություն հայ ազնիվ հավատացյալների:

ԴԻՈԴՈՐՈՍ

ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ ԵՎ ՀԱՄԱՅՆ ՊԱՂԵՍՏԻՆԻ
ՀՈՒՆԱՅ ՕՐԹՈԴՈՔՍ ԵԿԵՂԵՅՈՒ ՊԱՏՐԻԱՐԺ

Երուսաղեմ, 29 օգոստոս 1994 թ.

* * *

ՄԱՅՐ ԱԹՈՒԻ ԴԻՎԱՆԱՊԵՏ

ԳԵՐԱՇՆՈՐՀ Տ. ՆԵՐՍԵՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՊՈԶԱՊԱԼՅԱՆԻՆ

Ս. Էջմիածին

Անկեղծ ցավակցություններ ենք հայտնում անմոռանալի Կաթողիկոս Վազգեն Առաջինի վախճանման առթիվ: Թող Աստված ընդունի նրա հոգին

սրբերի դասում և Հայ Առաքելական Եկեղեցուն շնորհի արժանավոր մի հաջորդ:

ՊԱՐԹԵՆԻՈՍ

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԻԱՅԻ ԵՎ ՀԱՄԱՅՆ ԱՖՐԻԿԱՅԻ
ՊԱՊ ԵՎ ՊԱՏՐԻԱՐԷ

Կահիրե, 26 օգոստոս 1994 թ.

* * *

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՈՒՂԱՓԱՌ ԵԿԵՂԵՑՈՒՆ

Ս. Էջմիածին, Հայաստան

Մեծ և խոր տխրությամբ ու վշտով է, որ ստացանք Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Նորին Սրբություն Վազգեն Առաջինի մահվան լուրը:

Մենք բոլորս գիտենք, որ նրա մահը մեծ կորուստ է ոչ միայն ձեր Եկեղեցու, այլ նաև աշխարհում համայն Ուղղափառ Եկեղեցու համար:

Այսու հայտնում ենք մեր վշտաբեկ սրտի խորունկ զգացումները, մեր արտագին համակրանքն ու ցավակցությունները: Մենք միշտ կհիշենք նրան մեր աղոթքներում:

Թող նրա հիշատակն օրհնյալ լինի և երկար պահպանվի:

Եղբայրական սիրով ի Քրիստոս՝

ԹԵՈԿՏԻՍ

ՊԱՏՐԻԱՐԷ ՌԻՄԻՆԱԿԱՆ ՕՐԹՈԴՈՔՍ ԵԿԵՂԵՑՈՒ

Բուխարեստ, 20 օգոստոս 1994 թ.

* * *

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ՀԱՅ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ԳԵՐԱԳՈՒՅՆ ՀՈԳԵՎՈՐ ԽՈՐՀՐԴԻՆ

Ս. Էջմիածին

Ծայրագույն Պատրիարք և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Նորին Սուրբ Օծություն Վազգեն Առաջինի մահվան առթիվ հայտնում ենք մեր անկեղծ վշտակցությունը: Թող Տերը հավերժական հանգիստ պարգևի նրա հոգուն իր երկնային արքայության մեջ, ուր չկա ո՛չ ցավ, ո՛չ կսկիծ, ո՛չ հառաչանք, այլ միայն խաղաղություն և կյանք հավիտենական:

ՄԱՔՍԻՄ

ԲՈՒՂԱՐ ՕՐԹՈԴՈՔՍ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ՊԱՏՐԻԱՐԷ

Սոֆիա, (Բուլղարիա), 21 օգոստոս 1994 թ.

* * *

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌԻ ԴԻՎԱՆԱՊԵՏ
ՆՈՐԻՆ ԳԵՐԱՇՆՈՐՀՈՒԹՅՈՒՆ Տ. ՆԵՐՍԵՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ
ՊՈԶԱՊԱԼՅԱՆԻՆ

Կաթողիկոսարան Ամենայն Հայոց, Ս. Էջմիածին

Ձերդ Սրբազնություն,

Մեզ հասավ վշտալի լուրը, որ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Վազգեն Առաջինը հանգյալ ի Տեր: Արևելյան Ասորական Եկեղեցու Սուրբ Սինոդի, հոգևորականության և հավատացյալների անունից մեր խորին ցավակցություններն ենք հայտնում Ձեզ և համայն հայ ժողովրդին՝ ջերմագին աղոթքով, որ հանգուցյալ Կաթողիկոսի հոգին իր խաղաղ օթևանը գտնի Աստծու՝ Հավիտենական Հոր մոտ:

Թող մեր Տերը՝ Հիսուս Քրիստոս, խաղաղությամբ առաջնորդի Հայ Եկեղեցին աշտօր և ընդմիջո:

Եղբայրական սիրով ի Քրիստոս՝

ԽԱՆԱՆԻԱ ՄԱՐԴԻՆԻԱ
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ-ՊԱՏՐԻԱՐԶ
ԱՐԵՎԵԼՅԱՆ ԱՍՈՐԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑՈՒ

19 օգոստոս 1994 թ.

* * *

ԳԵՐԱՇՆՈՐՀ Տ. ՆԵՐՍԵՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՊՈԶԱՊԱԼՅԱՆԻՆ

Ս. Էջմիածին

Նորին Սուրբ Օծություն Վազգեն Առաջին Կաթողիկոսի վախճանման առթիվ խոր ցավակցություններ ենք հայտնում Հայ Առաքելական Եկեղեցու պատրիարքներին, եպիսկոպոսներին, հոգևոր դասին և ողջ հայ հավատացյալներին: Քրիստոնյա աշխարհում նա ճանաչված, հարգված և մեծ հեղինակություն վայելող անձնավորություն էր: Մենք աղոթում ենք, որ երկնային օրհնությունները տեղան նրա վրա, որպեսզի նա միանա լուսավորյալների խմբին ի Տեր:

Աստծու ողորմությամբ՝

ԲԱՍԻԼԻՈՍ ՄԱՐ ԹՈՄԱ ՄԱՏԹԵՈՍ Ա
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՀՆԴԿԱԿԱՆ ՄԱԼԱԲԱՐ
ԵԿԵՂԵՑՈՒ

Հնդկաստան, 21 օգոստոս 1994 թ.

* *

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹՅԱՆԸ

Ս. Էջմիածին

Խորին վշտով ընդունեցինք Վեհափառ Հայրապետի մահվան լուրը: Աղոթում ենք Աստծուն, որ խաղաղություն բաշխի հանգուցյալի հոգուն:

ՍԵՐԱՖԻՄ

ԱԹԵՆՔԻ ԵՎ ՀԱՄԱՅՆ ՀԵԼԼԱԴԱՅԻ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Աթենք, 19 օգոստոս 1994 թ.

* *

ՄԱՅՐ ԱԹՈՒԻ ԴԻՎԱՆԱՊԵՏ
ԳԵՐԱՇՆՈՐՀ Տ. ՆԵՐՍԵՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻՆ

Ս. Էջմիածին

Ստացանք Ձեր հեռագիրը: Խորը վշտով ընդունեցինք մեր հոգևոր եղբոր՝ Նորին Սրբություն Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Վազգեն Ա-ի մահվան լուրը: Նրա վախճանը մեծ կորուստ է քրիստոնյա Եկեղեցու համար: Մենք միշտ կհիշենք նրա արժեքավոր ներդրումը Էկումենիկ շարժման մեջ: Մեր Սուրբ Սինոդի հոգևորականները և Սիրիայի ուղղափառ Եկեղեցին բաժանում են Ձեր տխրությունը և սրտանց ցավակցում Հայ Եկեղեցուն: Թող Աստված մխիթարի Ձեզ և հանգստություն տա նրա հոգուն երկնքում մեր անջեջյալ սուրբ հայրերի հետ:

ԻԳՆԱՏԻՈՍ ԶԱՔԱ Ա.

ԱՆՏԻՈՔԻ ԵՎ ՀԱՄԱՅՆ ԱՐԵՎԵԼՔԻ ՍԻՐԻԱԿԱՆ ՈՒՂՂԱՓԱՌ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ՊԱՏՐԻԱՐԺ

Դամասկոս, 22 օգոստոս 1994 թ.

* *

ԳԵՐԱՇՆՈՐՀ Տ. ՆԵՐՍԵՍ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՊՈԶԱՊԱԼՅԱՆԻՆ

Ս. Էջմիածին, Հայաստան

Խոր վշտով իմացանք Ծայրագույն Պատրիարք և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Նորին Սրբություն Վազգեն Առաջինի մահվան լուրը: Մենք նրան ճանաչեցինք և մեծապես գնահատեցինք, երբ առիթ ընծայվեց Մեզ պաշտոնապես այցի գնալու Ս. Էջմիածնի Կաթողիկոսարան: Բաժանում ենք Ձեր

վիշտը և աղոթում Տիրոջը, որ հանգուցյալ Կաթողիկոսին շնորհի սրբերին խոստացված վարձատրությունը:

ՄԱՔՍԻՄՈՍ Ե

ԱՆՏԻՈՔԻ ԵՎ ՀԱՄԱՅՆ ԱՐԵՎԵԼՔԻ ՊԱՏՐԻԱՐԷ

Դամասկոս, 28 օգոստոս 1994 թ.

* * *

ՀԱՅ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑՈՒ
ԳԵՐԱԳՈՒՅՆ ՀՈԳԵՎՈՐ ԽՈՐՀՐԴԻՆ

Ս. Էջմիածին, Հայաստան

Կովկասի ժողովուրդների բարձրագույն կրոնական խորհրդի և իմ անու-
նից հայտնում եմ խորին ցավակցություններ Ծայրագույն Պատրիարք և Ամե-
նայն Հայոց Կաթողիկոս Վազգեն Առաջինի մահվան առթիվ:

Ծանաչելով հանգուցյալին երկար տարիներից ի վեր և փոխանակելով
նրա հետ կարծիքներ մեր ժողովուրդների համար այժմեական հարցերի
շուրջ, համոզվեցինք, որ Սրբազան Պատրիարքը երկրային կյանքի ամենա-
կարևոր արժեքն էր համարում խաղաղությունը և բարի կամեցողությունը
մարդկանց միջև՝ անկախ դավանանքից և ազգությունից:

Մեր բոլոր հանդիպումներն ու զրուցները Նորին Սրբության հետ տո-
գորված էին այդ ոգով: Նա ի սրտե ցանկանում էր վերականգնել հայերի և
ադրբեջանցիների միջև խաղաղ և բարեդրացիական հարաբերությունները,
ցանկանում էր, որ մեր երկրներում տիրեն խաղաղություն և անդորր: Հան-
գուցյալ հոգին կհրճվի, եթե այդ ցանկություններն իրականանան:

Վազգեն Առաջին Կաթողիկոսի մահվան կապակցությամբ Ձեզ մխիթա-
րություն կարող է տալ միայն Երկնային Արարիչը, որին մենք աղերսում ենք,
որ մեզ չզրկի իր ողորմածությունից:

Խոր վշտով՝

Ա. ՓԱՇԱԶԱԴԵ

ԿՈՎԿԱՍԻ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆԵՐԻ ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ

ԿՐՈՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԱԽԱԳԱՀ

Մոսկվա, 26 օգոստոս 1994 թ.